...a uiszczona gotówką. CENA GR. 25

NOWINY PODHALAŃSKIE

aktualne i niezależne czasopismo zdrojowiskowe i gospodarczo-społeczne

Nr. 6 Nwy Sącz, dnia 20 kwietnia 1939 Rok V

Pożyczka Pokoju i Bezpieczeństwa.

„W trudnej chwili dziejowej, gdy znów, jak ongiś, powstaje gwałt przeciwko prawu, a przemoc zagraża sprawiedliwości, ostoją jedyną Państwa i obowiązkiem naczelnym jego obywateli, staje się skupienie wszystkich sił w obronie wolności i sprawiedliwego ładu, zestrzelenie w jednym ognisku woli jasnej - zwartej i potężnej!

W wysiłku tym nie może i nie powinno zabraknąć nikogo.

Siła Rzeczypospolitej tkwi w jedności Obywatelskiej.

Jej dobra naczelne - niepodległość i całość - oparte są na obowiązku obywatelskim i gotowości wszystkich do złożenia w każdej chwili ofiary z życia i mienia.

Rząd Rzeczypospolitej odwołał się do obywateli o złożenie na Ołtarzu Ojczyzny niezbędnej ofiary z mienia na rzecz lotnictwa i obrony przeciwlotniczej.

Jest to

Pożyczka Pokoju i Bezpieczeństa Państwa.

Każdy więc obywatel ma święty obowiązek poparcia jej według możności swojej - wytężcie wszystkie siły, by wspomóc Rzeczypospolitą w potrzebie. - Obywatele którzyście w dziejach Polski tak licznie składali dowody wierności i przywiązania do kraju, którzy jednoczyliście się w każdym wysiłku, w każdym poświęceniu, przyczyńcie się chętnie i hojnie do zapewnienia Państwu bezpieczeństwa i obrony!"

REDAKCJA.

Subskrybujcie masowo 5°|₀ Państwową Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

Poważny moment dziejowy, który obecnie przeżywamy, czyni koniecznym zbiorowy wysiłek w służbie Rzeczypospolitej Polskiej. W obliczu sytuacji, wytworzonej przez zaborczy pochód zachodniego sąsiada, proklamował Rząd subskrypcję na Państwową Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej. Całe społeczeństwo bez różnicy wyznania i narodowości zadeklarowało gotowość złożenia każdej ofiary w obronie pewności, całości i niepodległości Państwa.

I my na naszym terenie nowosądeckim poczuwamy się do świętego obowiązku, by wszystkimi siłami przyczynić się do możliwie najlepszego wyniku rozpisanej pożyczki.

Subskrypcje 5 proc. Państwowej Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej przyjmuje bezinteresownie

Spółdzielczy Związek Kredytowy

Z OGR. ODP.

w Nowym Sączu.

Maschler *Weindling*

Cała Polska subskrybuje pożyczkę na cele O. P. L.!

Akcja na Pożyczkę Lotniczą i F.O.N. na Podhalu i Podkarpaciu.

Podobnie jak we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej zareagowało również i nasze społeczeństwo akcją mającą na celu zapewnić pełny sukces Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na tutejszym terenie.

Ze wszystkich stron Podhala i Podkarpacia nadchodzą wiadomości o wzbierającej fali ofiarności społeczeństwa, które samorzutnie stanęło do apelu, zdając sobie sprawę z powagi chwili.

W Nowym Sączu.

Na subskrybcję Pożyczki Obrony Lotniczej: Zarząd Miejski zł. 10.000. — Spółdzielczy Związek Kredytowy 7.000 zł. Spółdzielnia Podhalańska Wojskowa 2.000 zł., Dyr. Samuel Maschler 1.200 zł., B. Abrahamowicz 2.000 zł., Stępniowski 1.000 zł., B. Berliner 1000 zł., Dyr. A. Schlüssel 500 zł. Na Fundusz Obrony Narodowej: Spółdzielnia Podhalańska Wojskowa 200 zł., Drożnicy przy Powiatowym Zarządzie Drogowym 10 proc. ze swych poborów miesięcznych, Członkowie Koła Rodziny Urzędniczej 3 proc. poborów miesięcznych, Funkcjonarjusze Policji Państwowej 3.000 zł., Nauczycielstwo nowosądeckie 100 zł., niezależnie od kwoty 3476 zł. złożonych poprzednio na dozbrojenie Armii.

Na subskrypcję Pożyczki Obrony Lotniczej: Kasa Stefczyka w Tyliczu 1000 zł., A Bukspan N. Sącz 300 zł., E. Drilich 300 zł., Dr I. J Weindling 100 zł, Towarzystwo Wzajemnych Zaliczek i Oszczędności 600 zł., Józef Birnbaum 100 zł., W Komunalnej Kasie Oszczędności subskrybowano dotychczas przeszło 12.000 zł., K. K. O. N. Sącz 4.000 zł., Zarząd Chrześcijańskiego Cechu Zbiorowego 500 zł., Grupa nowosądeckich fryzjerów 340 zł., W Kasie Kupieckiej subskrybowano 1.500 zł., Kasa Kupiecka 1000 zł. W Spółdzielczym Związku Kredytowym subskrybowano do dnia 17 kwietnia 15.820 zł., Pensjonat „Wiktor" w Żegiestowie na F.O.N. 4000 zł.

w Nowym Targu.

Związki samorządowe uchwaliły przekazać na F.O.N. 1 proc. swych zwyczajnych dochodów budżetowych. W szczególności zaś gmina Zakopane, która złożyła kwote 11.623 zł., Wydział Powiatowy w Nowym Targu ofiarował — 5000 zł., gmina Nowy Targ — 2.500 zł., Komisja Zdrojowa w Rabce 2.630 zł. Komisja Zdrojowa w Szczawnicy 1580 zł., gminy wiejskie z powiatu nowotarskiego ogółem 4.285 zł., w tym gmina Jabłonka 1.000 zł., Rabka 530 zł., Szczawnica 500 zł., Czarny Dunajec 150 zł. i Krościenko 100 zł. — Drożnicy powiatu nowotarskiego 1.000 zł., Mgr. Millet aptekarz 1 000 zł. Mgr. Sattler aptekarz 1.000 złotych

Kongregacja kupiecka w Zakopanem złożyła kwotę zł. 100 na Fundusz Obrony Narodowej, zaś składki indywidualne członków kongregacji przyniosły kwotę zł. 1.108 na FON. Podhalański Związek Zawodowy Polskich Plastyków w Zakopanem, uchwalił subskrypcję pożyczki lotniczej w wysokości 1000 zł. Uczniowie Pryw. Gimn. Sanat. Dra Wieczorkowskiego w Rabce na F.O.N. 365 zł, Uczennice Pryw. Gimn. i Liceum im. Św. Teresy 573 zł., Uczennice Pryw. Gimn. Zgr. S. S. Najśw. Rodziny z Nazaretu 1000 zł. pozatym jedna ze swych oszczędności dodatkowo 120 zł. Na FON. pracownicy fizyczni w Zakopanem przeznaczyli kwotę odpowiadającą zarobkom 3 dni pracy.

W Krośnie.

Grupa Towarzystw naftowych „Małopolska", „Karpaty" i wszystkie F-my wchodzące w skład tych koncernów, dyrekcje, pracownicy umysłowi i fizyczni, zadeklarowali na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej sumę 1 000 000 zł. Urzędnicy Małopolskich Zakładów Przemysłu Gumowego „Wudeta" w Krośnie ofiarowali niezależnie od prowadzonych dotychczas zbiórek na F.O.N. dalszych 1.200 zł. na Fundusz Obrony Narodowej i kwotę tą natychmiast przekazali.

W Gorlicach.

Na Fundusz Obrony Narodowej: Zarząd Miejski 1.000 zł. niezależnie od subskrypcji Pożyczki O. P. L. Dyr. Jan Tułecki 500 zł. Na Pożyczkę O. P. L. Robotnicy gorlickiego zagłębia naftowego zadeklarowali 60 tys. zł. wpłacając równocześnie pierwszą ratę. Szkoła powszechna żeńska w Gorlicach 1.000 zł. Zarząd Gminy łemkowskiej w Gładyszowie 300 zł., Zarząd powiatowy Stronnictwa Ludowego 200 zł., Dyr. I. Morgenstern przem. naft. 15.000 zł., Dyr. Schmer przem. naft, 35 000 zł.

Podkreślić należy że powyżej wymienieni przemysłowcy naftowi przeznaczyli niedawno kilkadziesiąt tysięcy zł. na F.O.N. pozatym ufundowali własnym kosztem karabiny maszynowe, oraz liczny sprzęt użytku wojennego, dając godny przykład patriotycznej ofiarności na rzecz dozbrojenia Armii

W Jaśle.

Zakłady przemysłowo-naftowe Gurtenberga i Schrayera w Niegłowicach koło Jasła ofiarowały 6 500 zł., Imieniem dyrekcji firmy „Petronafta" w Jaśle dyr. Izydor Igler zawiadomił Gen. Armii Berbeckiego, że firma subskrybuje na razie na rzecz pożyczki przeciwlotniczej kwotę 20 000 zł. oraz że urządziła akcję wśród urzędników i robotników na powyższy cel.

W Spółdz. Zw. Kredytow.

subskrybowano dotychczas na pożyczkę O.P.L. następ. kwoty.

1. Spółdz. Zw. Kredytowy 7.000 zł., 2. Dyr. Maschler Samuel 1.200 zł., 3. Abrahamowicz Bernard 2000 zł., 4. Berliner Baruch 1.000 zł., 5. Dyr. Schlüssel Aron 500 zł., 6. Steiner Herman St. Sącz 300 zł., 7. Sternlicht, Woodpol 200 zł., 8-13. Pracownicy Spółdz. Zw. Kred. 320 zł., 14. Opieka nad Sier. Żyd. 500 zł., 15 Stow. Dobr. „Gemilas Chesed" 700 zł. 16. Wciglowa Józefa, Gołkowice 200 zł., 17. Mgr. Koerbel Stanisław 300 zł., 18. Zarząd Gminy Wyzn. Żyd. 1.500 zł., 19. Dr. Jekei Stanisław, Szczawnica 100 zł., razem 15.820 zł.

—O—

Zapoczątkowanie „Złotego" Funduszu Obrony Narodowej w Nowym Sączu.

Godny przykład patriotycznej ofiarności na rzecz dozbrojenia Armii dał nam p. major A. Wójcik prezes nowosądeckiego obwodu L. O. P. P., ofiarując na zapoczątkowanie akcji Złotego Funduszu Narodowego 2 złote zegarki damskie, oraz 1 złoty sygnet pamiątkowy. Przykład ten znajdzie niewątpliwie dużo naśladowców.

—O—

Wielka Manifestacja Patriotyczna w Nowym Sączu.

Z inicjatywy Powiatowego Zarządu Federacji Zw. Obrońców Ojczyzny w Nowym Sączu, odbyła się w niedzielę dnia 16 kwietnia o godz. 11.30 na Rynku przed Ratuszem potężna manifestacja społeczeństwa nowosądeckiego gotowości bojowej na zew Naczelnego Wodza.

Wspaniałe przemówienie przepojone głęboką miłością Ojczyzny o gotowości społeczeństwa polskiego do wszelkich ofiar, krwi i mienia na rzecz obrony każdej piędzi Rzeczplitej. wygłosił znany działacz społeczny p. Dyr. U. S. Rudolf Burda major em.

Przemówienie p. majora Burdy przyjęli zebrani entuzjastycznie, manifestując żywiołowo na cześć Pana Prezydenta, Naczelnego Wodza i Armii.

Tekst rezolucji odbytego zebrania uchwalono jednogłośnie przesłać na ręce Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego Rydza,

M. L.

Do wszystkich Właścicieli Realności!

W obliczu wydarzeń historycznych ostatniej doby całe społeczeństwo staje w obliczu bardzo ważnych zadań, które ogniskują się dookoła jak najrychlejszego zwiększenia potencjału obrony lotniczej Państwa.

Społeczeństwo nowosądeckie dowiodło już nieraz, że we wszelkich akcjach zmierzających do zwiększenia obronności Państwa, kroczyło w pierwszym szeregu ofiarodawców, dokumentując gotowość ponoszenia w każdej chwili największych ofiar dla obrony i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej.

Doceniając w pełni powagę chwili i w zrozumieniu, że silna i dobrze zaopatrzona armia jest najlepszym gwarantem granic Państwa.

T. W. R. w Nowym Sączu zwraca cię do Właścicieli Realności, aby w pełnym poczuciu związku z losami Państwa, zdobyli się na godną ofiarę i wzięli masowy i wydatny udział w subskrypcji obecnej Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Za Wydział T. W. R.

Sekretarz: ERAZM ROLA

Prezes: Dr. FR. JANCZY

Utworzenie Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Rozpisana pożyczka przeciwlotnicza spotkała się podobnie zresztą jak w całym kraju, u nas z niezwykłym entuzjazmem, co znalazło wyraz w szeregu manifestacyjnych zebrań.

W dniu 6 kwietnia odbyło się w Nowym Sączu zebranie organizacyjne Powiatowego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej w którym wzięły udział przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa.

Wyłoniony na Zebraniu Komitet zwrócił się z apelem do społeczeństwa o jak najbardziej wydatny udział w subskrybcji rozpisanej pożyczki.

—ooo—

Muzeum Parku Narodowego w Pieninach.

Kierownictwo parku narodowego w Pieninach zalicza do najistotniejszych swoich zadań realizację celów naukowych i dydaktycznych.

W dziedzinach tych osięgnięto już b. pokaźne rezultaty. Wielką pomocą dla prac naukowych, prowadzonych w parku jest pracownia naukowa, wyposarzona w potrzebne instrumenty oraz stale uzupełniana biblioteka parku, w której dało się już skompletować przeszło 300 tomów najróżniejszych prac ze wszystkich dziedzin, mających coś wspólnego z parkiem i związanymi z nim zagadnieniami.

Dla celów dydaktycznych zorganizowano Muzeum Parku Narodowego. Posiada ono 200 eksponatów w dziale geologicznym, 800 w dziale botanicznym, 2.500 — w zoologicznym i 500 cennych pozycyj w dziale etnograficznym.

Nowoczesny sposób prowadzenia prac nad organizacją muzeum i ciągłe staranne powiększanie ilości zbiorów przyczynią się do tego, że wkrótce muzeum parku narodowego w Pieninach zajmie bardzo poważne miejsce wśród muzeów regionalnych.

—ooo—

Sztuka i stroje lud. na Podhalu i Padkarpaciu

powinny być dumą każdego górala.

Regionalizm zanika coraz bardziej na Podhalu. Strój ludowy i motywy wyrobów góralskich oraz ornamentyka są nie tylko ozdobą stolicy zimowej, ale także wyrazem kultury i estetyki wewnętrznej tutejszego ludu. Niestety, kultura obca, niezgodna z duchem Podhala, nie tylko w budownictwie, ale też i w innych dziedzinach wypiera coraz bardziej sztukę rodzimą i przemysł ludowy, zastępując go niejednokrotnie tandetą.

Ludzie, którym dobro Podhala i jego rozwój leży na sercu, powinni zabrać się — i to zaraz — do czynu, by ratować resztki zabytków tutejszej ziemi i nie pozwolić, by droga spuścizna przodków była zmarnowana.

—ooo—

Opinia Związku Izb Przem. Handlowych o utworzeniu Państwowej Rady Turystycznej.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych przedstawił Ministerstwu Komunikacji opinię w sprawie projektu powołania do życia Państwowej Rady Turystycznej. Związek uważa za słuszne zapewnienie Radzie Turystycznej prawa inicjatywy w stosunku do Ministerstwa Komunikacji, a za jego pośrednictwam i do innych resortów państwowych.

Związek Izb zaproponował rozszerzenie projektowanego składu Rady przez wprowadzenie do niej przedstawiciela Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa.

Celem zwiększenia ilości przedstawicieli czynnika gospodarczego, należałoby zapewnić współpracę 3 przedstawicieli Zw. Uzdrowisk Polskich, 2 z Naczelnej Organizacji Polsk. Przem. Hotelowego oraz 5 ze Związku Izb Przemysłowo-Handlowych. Wreszcie należałoby powołać przedstawicieli 9 związków Propagandy Turystyki, które oświetlałyby na terenie Rady poszczególne zcgadnienia turystyczne od strony potrzeb regionalnych.

Dni Kolonialne i Dni Morza.

W dn. 5. bm. odbyło się posiedzenie Głównego Komitetu Wykonawczego Dni Kolonialnych pod przewodnictwem gen. Kwaśniewskiego.

Referat wygłosił dr. Wiktor Rosiński, prezes Wydz. kolonialnego Ligi Morskiej i Kolonialnej, w którym nawiązując do dzisiejszej sytuacji, przedstawił szereg argumentów, streszczających się w potrzebie związania Dni Kolonialnych organizacyjnie z Dniami Morza.

Po dyskusji Główny Komitet Wykonawczy Dni Kolonialnych postanowił urządzić w bież. roku Dni Kolonialne równocześnie z Dniami Morza, t. zn. w czasie od 25 czerwca do 2 go lipca.

Ponowne wybory w Krynicy.

Ostatnie wybory w Krynicy, po rozpatrzeniu wniesionego sprzeciwu, zostały decyzją starosty powiatowego mgr. Adamskiego unieważnione, z powodu pewnych nieformalności.

Wskutek tego odbędą się w Krynicy nowe wybory, których termin został wyznaczony na dzień 21 maja.

Wybory w N. Sączu.

Zarządzeniem starosty nowosądeckiego wybory do rady miejskiej w Nowym Sączu rozpisane zostały na dzień 21 maja roku bież.

Przedawnienie.

Ogłoszono okólnik depertamentu podatkowego Min. Skarbu (L. D. V. 30846—4), w którym podano do wiadomości orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 13 października 1938 r. L. rej. 3657/36 o następującej treści:

„Władza skarbowa nie jest zobowiązana do przeprowadzenia postanowień dotyczących przedawnienia z urzędu. O ile więc przedawnienie zachodzi, winien podatnik sam zwrócić na to uwagę i zażądać zastosowania przedawnienia.

Jeżeli podatnik wnosi dodatkowe wyjaśnienia co do swego odwołania po terminie odwoławczym, nie jest władza skarbowa zobowiązana do uwzględnienia tych wyjaśnień, chociażby one były nazwane „uzupełnieniem odwołania".

Wstrzymane potrącania zaliczek na pensje
dla tych, którzy deklarowali na P. O. P.

Pan prezes Rady Ministrów zarządził wstrzymanie na czas od dnia 1 maja do dnia 30 września 1939 r. potrącania rat na spłatę zaliczek na uposażenie funkcjonariuszom państwowym i instytucji państwowych, którzy dopełnią obywatelskiego obowiązku subskrypcji wewnętrznej pożyczki na cele rozbudowy lotnictwa i artylerii przeciwlotniczej.

Wstrzymania potrącania rat i zaliczek do wysokości kwoty płaconej w każdym miesiącu na pożyczkę wewnętrzną, dotyczy wszystkich zaliczek, o przyznanie których zainteresowani złożyli podania władzom służbowym przed dniem 29 marca 1939 r.

Luksusowe gilzy
MOKKA
KORKOWE
150 szt. - 40 gr.
przystępne dla wszystkich.

Firma „Altesse - Wisła" S. A. Fabryka Tutek i Bibułek w Krakowie wpłaciła na F.O.N. kwotę zł. 1000 a niezależnie od tego subskrybowała wraz z urzędnikami Pożyczkę Lotniczą w wysokości zł. 5.240.

Pozatym pracownicy umysłowi i fizyczni firmy postanowili ofiarować zarobek za 1 dzień pracy w kwietniu br. na Fundusz Obrony Narodowej.

Firma Abrahamowicz wolny skład win subskrybowała 2000 zł. na Pożyczkę Lotniczą.

Doniosłe orzeczenie w sprawie eksmisji mieszkaniowej.

Sąd Najwyższy orzekł co następuje: Ponowne wypowiedzenie umowy najmu, zawartej na czas nie określony, ważne od nowego terminu musi być dokonane tylko wówczas, o ile nastąpiło cofnięcie uczynionego poprzednio wypowiedzenia. Natomiast jeśli za obopólną zgodą stron został tylko przesunięty termin opuszczenia przez lokatora mieszkania, nowe wypowiedzenie nie jest potrzebne.

Hotel „Bristol"
w Krośnie

Urządzony nawskroś nowocześnie dysponuje pokojami posiadającymi wszelki komfort. Wszystkie pokoje ogrzane centralnie z bieżącą wodą ciepłą i zimną. Urządzenia hotelu „Bristol" w Krośnie są wogóle pierwszorzędne, odpowiadając w zupełności dzisiejszym wymogom komfortu i wygody.

oddalonej nieraz wiele kilometrów od miasta, można zapewnić sobie stały kontakt ze światem, przy pomocy bateryjnej superheterodyny

PHILIPS Super 4-39

Dogodne raty
Demonstracja w firmie:

LEON GOLDBERGER, Nowy Sącz
ul. Jagiellońska
Autoryzowany punkt sprzedaży.

Silniki gazowe, 25 M. K. nowe. Silnik ropny 25 MK. używany. Silnik benzynowy na wózku. Agregat kompletny na 8 lamp. Pompę ssąco-tłoczącą, pasową sprzeda okyzyjnie
WYTWÓRNIA SILNIKÓW
Zygmunta Kamińskiego w Gorlicach.

Uprawn.
Zakład dentystyczny
WIKTORA SUWAJA
KROSNO, UL. 3-GO MAJA
wykonuje wszelkie czynności w zakres dentystyki wchodzące przy zastosowaniu nowoczesnych metod

RESTAURACJA Dworzec kolejowy
Stróże — dzierż. W. MURZYN
Poleca śniadania, obiady, kolacje — bufet obficie zaopatrzony — wyborowe trunki — smaczne przekąski.

Restauracja i Cukiernia
JÓZEFA LISOWSKIEGO
SANOK, ul. Jagiellońska
poleca śniadania, obiady, kolacje. Bufet obficie zaopatrzony w smaczne przekąski oraz wyborowe trunki.

RADIO-APARATY
ŚWIATOWYCH MARE
Philips, Elektrit Teefunen.
Radio-Union, Korona.
ZASTĘPSTWO PAŃSTWOW. ZAŁADÓW TEL. i RADIO TECHNICZNYCH.
Artykuły techniczne i radiowe.
„AUDIOVOX" **specjalny zakład dla radiotechniki**
KROSNO, RYNEK 12.

BAR „ZACISZE"
Gorlice, ul. Biecka 12
w pobliżu dworca kolejowego.
Wyszynk trunków. — Bufet obficie zaopatrzony w wyborowe trunki. Zimne i ciepłe przekąski. Specjalne gabinety klubowe.

Wydawca i redaktor: M. Lustig. „Drukarnia Podhalańska" w Nowym Sączu.